

MINISTER GOSPODARKI

Znak DRE-V-700-1-mf/07

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2007

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 16.08.07
nr. 53m podpis.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Janusza Gałkowskiego, złożone na 37 posiedzeniu Senatu w dniu 26 lipca 2007 oraz przekazane pismem Marszałka Senatu z dn. 30 lipca 2007 (znak BPS/DSK-043-492/07), przedkładam niniejszą odpowiedź w zakresie zagadnień pozostających w kompetencji Ministra Gospodarki.

W odniesieniu do kwestii działań podejmowanych w celu ograniczenia zjawiska biurokracji informuję, że odpowiedzią Rządu na obecną sytuację jest gruntowna i kompleksowa reforma systemu prawa gospodarczego w Polsce. W ramach specjalnie utworzonego jeszcze w lutym 2006 r. Międzyresortowego Zespołu ds. Nowoczesnych Regulacji Gospodarczych opracowano Program Reformy Regulacji, który został przyjęty przez Radę Ministrów 19 sierpnia br.

Założenia Programu uwzględniają najważniejsze elementy najlepszych praktyk związanych z realizacją procesu poprawy jakości otoczenia regulacyjnego w państwach – liderach jakości otoczenia regulacyjnego, OECD oraz Unii Europejskiej. Zmagając się z biurokracją realizujemy badania mające określić ile faktycznie kosztuje przedsiębiorców składanie raportów, wypełnianie formularzy, czy generalnie informowanie administracji o prowadzonej działalności. W tym celu wykorzystujemy nowoczesną metodologię pomiaru kosztów biurokracji – kosztów administracyjnych, opracowaną w Holandii.

Do końca 2006 roku zmierzone zostały obciążenia administracyjne w prawie pracy, usługach turystycznych, przepisach pomocy publicznej oraz przepisach dotyczących bezpieczeństwa produktów i ustawie Prawo ochrony środowiska. Obecnie przeprowadzamy pomiary w całości przepisów ochrony środowiska oraz w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Docelowo zmierzymy koszty administracyjne we wszystkich przepisach prawa gospodarczego. Po pomiarze określony zostanie docelowy poziom redukcji i harmonogram jego osiągnięcia. Rozpoczęcie pomiaru obciążeń administracyjnych w całości prawa rozpoczniemy w 2008 roku. Dyskusja na temat zakresu redukcji obciążeń będzie prowadzona w ścisłej współpracy z przedsiębiorcami.

W odniesieniu do podniesionego w oświadczeniu pytania „jak wygląda kwestia wdrażania podpisu elektronicznego” pragnę uprzejmie poinformować, że podpis elektroniczny jest narzędziem stosowanym w Polsce od wielu lat. W chwili obecnej podstawowe znaczenie posiada tzw. zwykły podpis elektroniczny, który jest stosowany w licznych istniejących systemach informatycznych. Według informacji Krajowej Izby Rozliczeniowej tylko w obrębie jednego z systemów rozliczeń międzybankowych ElikSir od 11 lat stosowany jest zwykły podpis elektroniczny, a liczba podpisanych elektronicznie transakcji wynosi około 3 mln dziennie. W dniu 16 sierpnia 2002 weszła w życie ustawa o podpisie elektronicznym umożliwiając w obrocie prawnym stosowanie bezpiecznego podpisu elektronicznego. Minister właściwy ds. gospodarki zapewnił infrastrukturę podpisu elektronicznego i od początku roku 2003 istnieje możliwość zakupienia w jednym z trzech kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne narzędzia, jakim jest kwalifikowany certyfikat służący do składania e-podpisu.

Minister właściwy ds. gospodarki pragnie zapewnić, że krajowa infrastruktura podpisu elektronicznego działa prawidłowo i nieprzerwanie od dnia wejścia w życie ustawy o podpisie elektronicznym. Wdrożenie e-podpisu poprzez dalszy rozwój zastosowań stanowi obszar działu administracji informatyzacja oraz poszczególnych resortów i urzędów, które mogą i powinny tworzyć systemy umożliwiające jego stosowanie. W tych obszarach zastosowań, w których stworzono ramy prawne dla dokumentu elektronicznego oraz gdzie dokonano inwestycji w niezbędne rozwiązania w zakresie systemu obiegu dokumentów e-podpis stanowi obecnie funkcjonujące rozwiązanie. W chwili obecnej działają trzy komercyjne podmioty świadczące usługi certyfikacyjne na poziomie kwalifikowanym i wpisane do rejestru NCCert w których można dokonać zakupu bezpiecznego podpisu elektronicznego (KIR, PWPW, Unizeto Technologies). Wśród wdrożeń pozwalających na ocenę praktycznego funkcjonowania e-podpisu wymienić można m.in. składanie informacji drogą elektroniczną do Ubezpieczonego Funduszu Gwarancyjnego oraz Głównego Inspektora Informacji Finansowej. Określenie formatów dokumentów pozwoliło zbudować systemy do obsługi wymiany dokumentów elektronicznych na użytek wymienionych instytucji. Systemy te działają w oparciu o certyfikaty kwalifikowane, a użytkownicy mogą używać bezpiecznych urządzeń do składania podpisu elektronicznego (karty mikroprocesorowe) wydanych przez dowolne centrum certyfikacji. Stopniowo wzrasta liczba urzędów, które tak jak np. Narodowy Fundusz Zdrowia, przyjmują i wysyłają dokumenty z podpisem elektronicznym. Inny przykład istniejących rozwiązań w których wykorzystywany jest e-podpis stanowi rejestracja baz danych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Bezpieczny podpis elektroniczny stosowany jest również przy składaniu wybranych deklaracji podatkowych oraz wniosków w ramach Krajowego Rejestru Sądowego. Zainteresowanie zakupem e-podpisu wzrasta powoli, gdyż liczba elektronicznych usług publicznych nie jest znacząca, a masowe zastosowania komercyjne, w tym np. elektroniczne fakturowanie, są relatywnie nowe i wymagają czasu na rozwój rynku aplikacji fakturujących oraz standaryzację rozwiązań (np. w zakresie elektronicznych dokumentów tożsamości).

Podkreślić należy, że stosowanie e-podpisu wymaga istnienia nośnika w postaci *dokumentu elektronicznego*. Wykorzystanie w administracji publicznej podpisanego elektronicznie dokumentu wymagało zapewnienia uregulowań prawnych dla całego jego cyklu życia, począwszy od utworzenia i podpisania, poprzez jego przesłanie i potwierdzenie, aż po jego procedowanie w urzędzie i następnie archiwizację z zachowaniem relacji do pozostałych dokumentów w aktach sprawy. Uporządkowane obsługiwanie w sposób masowy przez urzędy dokumentów elektronicznych wymagało zapewnienia przez ministra właściwego ds. informatyzacji ram prawnych w postaci aktów wykonawczych do ustawy

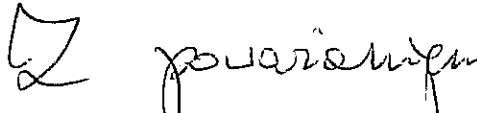
z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr. 64, poz. 656, z późn. zm). Jakkolwiek w chwili obecnej organy władzy publicznej w oparciu o przepisy KPA obowiązane są do przyjmowania drogą elektroniczną podań, skarg i wniosków to najważniejsze przygotowania do obligatoryjnego wdrożenia e-podpisu związane są z przewidzianym ustawą o podpisie elektronicznym terminem obowiązkowego przyjmowania elektronicznych formularzy (1 maja 2008). Istotne jest zatem zapewnienie zaplecza informatycznego umożliwiającego przetwarzanie elektronicznych dokumentów. W Departamencie Informatyzacji MSWiA realizowany jest obecnie projekt Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (ePUAP), którego zakończenie planowane jest w pierwszej połowie 2008 roku. W ramach tego projektu realizowane będą m.in. usługi ściśle związane z podpisem elektronicznym, w tym zwłaszcza usługa skrzynki podawczej, która dla administracji samorządowej udostępniana będzie nieodpłatnie.

Nadmienić należy, że istnieją kraje (w tym np. Wielka Brytania), gdzie usługi e-government rozwinęły się mimo braku upowszechnienia e-podpisu. Istnieją bowiem inne mechanizmy uwierzytelnienia, a wiarygodność dokumentów może być powiązana z systemami w których są one tworzone lub przetwarzane. Oznacza to, że przejście na elektroniczny obieg dokumentów, informatyzacja urzędów oraz dostępność usług publicznych online może następować niezależnie od stosowania podpisu elektronicznego. W krajach, które zdecydowały się na szerokie stosowanie bezpiecznego podpisu elektronicznego wprowadzono równoległe *elektroniczne dokumenty tożsamości*, które stanowią nośnik certyfikatów do składania e-podpisu. Dokumenty tożsamości z funkcjonalnością podpisu elektronicznego wprowadziły m.in. Belgia i Estonia, a w chwili obecnej projekt narodowej karty identyfikacyjnej wdraża także Hiszpania. W Polsce działania w tym zakresie nie były prowadzone w sposób równoległy z wejściem w życie ustawy o podpisie elektronicznym i wydawanie wielofunkcyjnego elektronicznego dokumentu tożsamości zostało przewidziane dopiero w Planie Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010.

Przygotowywana obecnie przez Sejm RP nowelizacja ustawy o działach administracji rządowej przewiduje włączenie spraw z zakresu podpisu elektronicznego do działu administracji „Informatyzacja”, co służyć będzie ściślejszemu włączeniu zagadnienia tego jednego z wielu narzędzi uwierzytelnienia w realizowaną obecnie całościową koncepcję informatyzacji państwa. Minister właściwy ds. informatyzacji kończy w chwili obecnej prace nad nowelizacją ustawy o podpisie elektronicznym przed przekazaniem projektu do uzgodnień międzyresortowych. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podpisie elektronicznym wprowadzi m.in. nowy rodzaj podpisu elektronicznego, podpis zaawansowany, który nie będzie wymagał przy jego składaniu korzystania z tzw. bezpiecznego urządzenia. Nowością będzie również możliwość złożenia podpisu przez osobę fizyczną w imieniu firmy lub instytucji. Zmiany prawa nie mogą jednak przesłonić konieczności rozległych działań inwestycyjnych w administracji publicznej, w tym zwłaszcza urzędach samorządu terytorialnego, związanych z przystosowaniem do przechodzenia na elektroniczny obieg dokumentów z wykorzystaniem e-podpisu. Wiele urzędów jest obecnie na etapie przygotowań do wdrażania systemu załatwiania spraw przez sieć z użyciem podpisu elektronicznego. Takie działania są prowadzone m.in. w Krośnie, Rzeszowie, Ostrowie Wlkp. W białostockim urzędzie miasta dostępna jest usługa rejestrowania firmy przez internet poprzez wypełnienie online odpowiednich formularzy. Posiadacze podpisu elektronicznego kwalifikowanego w ogóle nie muszą stawiać się w urzędzie. Uzupełnione formularze oraz skan dowodu wpłaty przesyłają pocztą elektroniczną, a obsługa urzędu odsyła dokument

rejestracyjny pocztą. Także w urzędzie miejskim w Kaliszu, dzięki wykorzystaniu podpisu elektronicznego możliwe jest załatwienie spraw w urzędzie bez osobistego stawiennictwa.

Pragnę podziękować za osobiste zainteresowanie Pana Senatora tą problematyką oraz prosić o przychyłność w trakcie przewidywanych prac legislacyjnych. Uznanie priorytetowego znaczenia dokumentu elektronicznego i e-podpisu oraz czynny udział Przedstawicieli Senatu RP w procesie informatyzacji procedur administracyjnych może stanowić nieoceniony wkład w przechodzeniu organów władzy publicznej na elektroniczny obieg dokumentów. Wydaje się, że także wyposażenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w podpis elektroniczny oraz elektroniczny system obiegu dokumentów będzie ważnym działaniem służącym promowaniu tego narzędzia w relacjach urzędu z administracją i obywatelami, w tym także podnoszeniu świadomości w zakresie jego działania oraz możliwych zastosowań.

MINISTER
S.P.
Krzysztof Tchórzewski
SEKRETARZ STANU

Do wiadomości:

Ministerstwo Sprawiedliwości, Departament Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych (CORS) i Informatyzacji Resortu